

Eduskunnan lakivaliokunta

Asiantuntijalausunto, 5.2.2026, SY/165/2026

HE 187/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle syyteneuvottelun käyttöalan laajentamista koskevaksi lainsäädännöksi

Syyttäjälaitos pitää hyvänä, että syyteneuvottelun käyttöalaa halutaan laajentaa, ja hallituksen esitys sisältää joitain hyviä elementtejä siihen. Syyteneuvotteluun ei kuitenkaan käytännössä esitetä mitään sellaista uutta, mikä tosiasiallisesti rohkaisisi käyttämään syyteneuvottelua enemmän. Syyttäjälaitoksen mielestä tietyillä uudistuksilla on todennäköisesti käytännössä jopa päinvastainen vaikutus.

Syyttäjälaitos nostaa esille seuraavat kokonaisuudet, joihin se esittää perustellumpia ratkaisuja, joita ilman hallituksen esityksessä asetettu tavoite nostaa syyteneuvottelujen määrää ei todennäköisesti tule toteutumaan.

1 Syyteneuvoteltavat rikosnimikkeet

Syyttäjälaitos pitää syyteneuvottelua keskeisenä keinona kohdentaa viranomaisresursseja tarkoituksenmukaisesti. Resursseja tulisi suunnata niiden rikosasioiden selvittämiseen, joissa näkemykset tapahtumien kulusta ja menettelyn rangaistavuudesta eroavat siinä määrin, ettei lopputulos ole ennakoitavissa ilman täysimittaista oikeudenkäyntiä. On perusteltua kohdentaa poliisin, syyttäjien, tuomareiden ja avustajien työaikaa näihin asioihin oikeusturvan varmistamiseksi.

Syyteneuvottelun käyttöalan laajentamista tulisi tarkastella tästä näkökulmasta sen sijaan, että soveltamisalaa rajataan tarpeettomasti. Rajausten seurauksena tuomioistuimissa käsitellään jatkossakin täysimittaisessa menettelyssä asioita vain siksi, että rikosnimike on ilman asiallisia perusteita rajattu syyteneuvottelun ulkopuolelle. Useat oikeusoppineet ovat pitäneet tällaista sääntelyä yhdenvertaisuuden kannalta ongelmallisena.

Esimerkiksi rikoslain 20 luvun 1 §:ssä säädetty raiskausrikos on rajattu syyteneuvottelun ulkopuolelle rikoksen luonteen vuoksi. Syyteneuvottelu mahdollistaisi kuitenkin asian nopean käsittelyn ilman asianomistajalle raskasta ja kuormittavaa oikeudenkäyntiä, ja samalla vastaaja ottaisi vastuun teostaan tunnustamalla sen. Tämä olisi usein sekä asianomistajan että vastaajan edun mukaista. Ei ole perusteltua, että lainsäätäjän toimesta tämä mahdollisuus estetään. Sama koskee muitakin syyteneuvottelun ulkopuolelle rajattuja nimikkeitä. Vaikuttaa siltä, että nämä asiat ohjataan täysimittaiseen tuomioistuinkäsittelyyn pelkästään käsittelyn itsensä vuoksi, vaikka kevyempikin menettely voisi johtaa oikeudenmukaiseen lopputulokseen. Syyttäjien ja tuomareiden ammattitaito syyteneuvotteluun sopivien rikosasioiden seulomisessa on riittävä.

Tässä yhteydessä on hyvä muistaa, että syyttäjällä on jo nyt varsin merkittävästi harkintavaltaa päättäessään nostaako syytteen vai ei. Ainoastaan valtakunnansyyttäjän yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvat asiat on jätetty syyttäjän ratkaisuvallan ulkopuolelle. Syyttäjälle kuuluisi luontevasti kaikkien rikosnimikkeiden osalta myös sen harkinta, onko asia laadultaan sellainen, että se olisi syyteneuvoteltavissa. Tämä sopisi paremmin yhteen myös sen ehdotetun muutoksen kanssa, että poliisin on samalla, kun se ilmoittaa epäilyille ja asianomistajille heidän oikeutensa ja velvollisuutensa, ilmoitettava myös mahdollisuudesta syyteneuvotella. Oikeudet olisivat yhteneväiset siten kaikille rikosprosessiin joutuneille asianosaisille.

Mikäli syyteneuvottelun ulkopuolelle jätettyjen rikosten kohdalla ajatellaan niiden luonteen olevan sellaisia, että rikoksentekijää on rangaistava ankarimman mukaan, unohdetaan se tosiasia, että rikoslain 6 luvun 6 §:n 3 kohdassa on säädetty rangaistuksen lieventämisperusteista tilanteissa, joissa tekijän ja asianomistajan välillä on saavutettu sovinto, tekijä on muutoin pyrkinyt estämään tai poistamaan rikoksensa vaikutuksia taikka hän on pyrkinyt edistämään rikoksensa selvittämistä. Kyseistä lieventämisperustetta voidaan soveltaa kaikkiin rikoksiin, myös raiskauksiin

ja lapsiin kohdistuviin seksuaalirikoksiin. Rikoksen luonne ei siten ole johdonmukainen peruste jättää seksuaalirikoksia syyteneuvottelun soveltamisalan ulkopuolelle.

Hallituksen esityksessä on perusteltu yli kuuden vuoden rangaistusmaksimin omaavien rikosten rajaamista syyteneuvottelun ulkopuolelle muun muassa niiden vakavuudella ja yleisellä edulla. Syyttäjälaitos huomauttaa, että syyteneuvottelussakaan asioita ei jätetä tutkimatta tai syyllisiä tuomita ilman todisteita. Törkeän huumausainerikoksen lisäämistä koskevissa perusteluissa viitataan hallituksen esityksessä sivulla 98–99 kahteen korkeimman oikeuden ratkaisuun, ja todetaan niiden perusteella, että syyteasioissa edellytetään, ettei vastaajan syyllisyydestä jää varteenotettavaa epäilyä. Asiallisesti myöskään tunnustamisoikeudenkäynnissä ei ole kysymys siitä, että tuomitsemiskynnystä laskettaisiin verrattuna syyteasiaan. Tunnustamisoikeudenkäynnissä ei kuitenkaan vaadita niin kattavaa selvitystä rikoksesta langetettavaan tuomioon kuin syyteasiassa. On huomionarvoista, että törkeät huumausainerikokset, joissa tuomitsemiskäytäntö on ankara, ehdotetaan otettavaksi menettelyn piiriin, mutta muita vakavia rikoksia ei. Tälle erottelulle ei ole kestäviä perusteita.

Rikosnimikkeiden sisään mahtuu hyvin erilaisia tapauksia, eikä kategorinen syyteneuvottelun ulkopuolelle rajaaminen tästäkään syystä ole perusteltua. Ehdotettu pistemäinen laajennus törkeisiin huumausainerikoksiin, törkeisiin ryöstöihin ja törkeisiin ihmiskaupparikoksiin on ristiriidassa esityksen omien perustelujen kanssa, ja vain lisää vastaajien ja rikosten uhrien epätasa-arvoisuutta rikosprosessissa.

Syyttäjälaitos katsoo, että kestävä tapa uudistaa syyteneuvottelua on poistaa epäjohdonmukaiset rajaukset ja laajentaa syyteneuvottelu koskemaan kaikkia rikosnimikkeitä lukuun ottamatta elinkautisella vankeudella rangaistavia tekoja.

2 Asianomistajan suostumus

Hallituksen esitys ei puutu asianomistajan ehdottomaan suostumusedellytykseen, jota Syyttäjälaitos pitää yhtenä syyteneuvottelun keskeisistä ongelmakohdista.

Syyttäjälaitoksen näkemyksen mukaan suostumusedellytyksestä tulisi lähtökohtaisesti luopua. Prosessilajin valinnan tulisi kuulua viranomaiselle, sillä rikosvastuun toteuttaminen on syyttäjän tehtävä. Syyteneuvottelu ei estä asianomistajaa esittämästä korvausvaatimuksia. Paras vaihtoehto olisi korvata asianomistajan suostumus syyttäjän velvollisuudella harkita asianomistajan etua ennen neuvottelun aloittamista.

Syyttäjillä on jo ennestään vakiintunut kokemus tärkeän yksityisen edun arvioimisessa esimerkiksi esitutinnan rajoittamista tai syyttämättä jättämistä harkitessaan. Laki edellyttää syyttäjää mainituissa tilanteissa arvioimaan yksityistä etua, mikä käytännössä tarkoittaa samaa kuin asianomistajan etu. Lopullisen arvioinnin asian soveltumisesta syyteneuvoteltavaksi tekisi joka tapauksessa tuomioistuin.

Mikäli edellä mainittua muutosta ei tehdä, Syyttäjälaitos pitää perusteltuna myös ratkaisua, joissa suostumusedellytys rajataan koskemaan vain rikoksia, jotka loukkaavat seksuaalista itsemääräämisoikeutta tai fyysistä koskemattomuutta. Otsikolla ”Muut toteuttamisvaihtoehdot” kappaleessa 5.1.4 on mainittu vaihtoehtoisia ratkaisumalleja asianomistajan suostumusedellytykselle. Yhtenä vaihtoehtona esitetään, että suostumusedellytys poistettaisiin yksittäisissä rikoslajeissa kuten talousrikoksissa. Vaihtoehto kuitenkin nähdään hylättävänä, koska *”tiettyihin rikoksiin tehtävä raja*us olisi kuitenkin yhdenvertaisuuden kannalta ongelmallinen niin vastaajien kuin asianomistajienkin näkökulmasta. Se asettaisi tietyt rikokset kategorisesti sellaiseen asemaan, että asianomistajan suostumus olisi ehdoton edellytys, eikä tapauskohtainen harkinta olisi mahdollista.” Hallituksen

esityksen perustelua, jonka mukaan tällainen rajausta olisi yhdenvertaisuuden vastaista, ei voida pitää vakuuttavana, kun huomioidaan, että syyteneuvottelu itsessään on rajattu vain tiettyihin rikoksiin. Lisäksi hallituksen esityksessä todetaan, että *”sekä lainsoveltajien, ennen kaikkea syyttäjien, että asianosaisten eli asianomistajien ja vastaajien kannalta selkeintä on, että edellytykset ovat kaikissa tilanteissa yhdenmukaiset.”* Syyttäjälaitos ei pidä ongelmallisena sitä, että asianomistajan suostumusta edellytetään esimerkiksi niissä tapauksissa, joissa on loukattu seksuaalista itsemääräämisoikeutta tai fyysistä koskemattomuutta. Myöskään erillinen luettelo laissa asianomistajan suostumusta edellyttävistä rikoksista ei Syyttäjälaitoksen näkemyksen mukaan aiheuttaisi tulkintaongelmia.

Asianomistajan toissijaisen syyteoikeuden käytön turvaamiseksi on hallituksen esityksessä mainittu myös vaihtoehto, jonka mukaan asianomistaja ei menettäisi oikeuttaan vaatia rangaistusta, vaan hänellä olisi mahdollisuus esittää vaihtoehtoinen syyte tunnustamisoikeudenkäynnissä. Asianomistajalle olisi kutsun tiedoksiannon yhteydessä annettava tiedoksi myös tuomioesitys. Jos asianomistaja ei olisi ennen tätä vaihetta luopunut toissijaisesta syyteoikeudestaan, hänen olisi ilmoitettava toissijaisen syyteoikeutensa käyttämisestä tuomioistuimelle kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä, kun hän sai tiedon tuomioesityksestä ja tunnustamisoikeudenkäynnistä. Jos asianomistaja ei tekisi ilmoitusta, hän menettäisi syyteoikeutensa. Syyttäjälaitos pitää tätä vaihtoehtoista ratkaisua ehdottomasti parempana kuin sitä, että asianomistajan suostumus säilytetään ennallaan. Hallituksen esityksessä on mallin ainoana negatiivisena asiana nähty se, ettei tunnustamisoikeudenkäyntiä voitaisi järjestää 30 päivän kuluessa tilanteissa, joissa asianomistaja ei ole luopunut toissijaisesta syyteoikeudestaan.

Asianomistajat käyttävät syyteoikeuttaan harvoin, ja syyttäjä voisi edelleen ajaa korvausvaatimuksia. Mainittu vaihtoehto on kannatettava, vaikka neuvottelun lopputulos jäisikin osin riippuvaiseksi asianomistajan tahdosta. Hallituksen

esityksessä todetaan, ettei asianomistajan asemaan haluttu puuttua, mutta tämä ei Syyttäjälaitoksen mielestä ole riittävä peruste sivuuttaa suostumusedellytyksestä luopumista puoltavia argumentteja.

Käytännön kokemuksen perusteella suostumusedellytys on merkittävä este, joka estää neuvottelut erityisesti moniasianomistajajutuissa. Syyttäjälaitoksen mielestä olisi syytä huomioida lainsoveltajien näkemykset siitä, mikä käytännössä toimii.

Oikeusministeriön julkaisussa Asianomistajan aseman parantaminen sekä syyttäjän ja poliisin työtaakan keventäminen moniasianomistajarikoksissa (Oikeusministeriön julkaisuja, Selvityksiä ja ohjeita 2025:16) todetaan: *”Rikosprosessissa ei voida painottaa täysimääräisesti vain asianomistajan asemaa ja tarpeita, vaan keskiöön nousee väistämättä myös syytetyn oikeusturvasta huolehtiminen, sillä häneen valtion taholta potentiaalisesti kohdistuva ihmisoikeuksien rajoittaminen on oikeuksien rajoituksista painavampi kuin se, että asianomistaja velvoitetaan itse valvomaan oikeuksiaan sen sijaan, että hänet huomioitaisiin automaattiseksi osaksi prosessia. Myös asianomistajan syyteoikeutta moniasianomistajarikoksissa tulee tarkastella uudelleen tästä näkökulmasta.”* Kyseisessä julkaisussa ehdotetaan muun muassa, että asianomistajan suostumusedellytyksestä syyteneuvottelussa luovuttaisiin. Asianomistajan oikeus vaatia rangaistusta ei myöskään ole EIT:n oikeuskäytännön mukaan rinnastettavissa kuuluvaksi käsitteeseen ”civil rights and obligations” eikä kyseinen oikeus ole turvattu EIS 6 artiklan perusteella.

Hallituksen esityksessä todetaan syyteneuvottelumenettelyä koskevien muutosten tavoitteena olevan syyteneuvottelun säännönmukainen käynnistäminen tilanteissa, joissa lainsäädännössä asetetut muodolliset edellytykset syyteneuvottelulle ovat käsillä. Hallituksen esityksessä sivulla 95 todetaan jopa, että jos harkittavana olevassa rikosasiassa kaikki laissa asetetut edellytykset menettelylle täyttyisivät, tulisi syyttäjällä olla *erityisen painavat perusteet* olla aloittamatta syyteneuvottelua.

Syyttäjälaitos ei voi pitää tavoitetta realistisena ilman, että asianomistajan suostumusedellytykseen puututaan. Syyttäjälaitos pyytääkin vielä, että lakivaliokunta tarkkaan pohtisi syyteneuvottelun edellytyksenä olevan asianomistajan suostumuksen poistamista ainakin siten kuin Syyttäjälaitos on tässä kirjoituksessa tuonut esille. Vähintäänkin Syyttäjälaitos pitää edellä mainitun tavoitteen saavuttamiseksi tärkeänä sitä, että laissa otettaisiin selkeästi kantaa siihen, ettei asianomistajan suostumuksen tarvitsisi olla nimenomainen. Menettelytapa voisi olla esimerkiksi se, että esitutkinnassa samalla, kun asianomistajalta selvitetään mahdolliset korvausvaatimukset, ja hänelle kerrotaan esityksen mukaisesti mahdollisuudesta syyteneuvotteluun, häneltä tiedusteltaisiin myös suostumus siihen. Lisäksi esitutkinnassa kohtuullisten tavoittamisyritysten jälkeen tavoittamattomiin jääneen asianomistajan katsottaisiin luopuneen oikeudestaan vaatia rangaistusta. Suostumusta ei voisi enää tämän jälkeen peruuttaa. Jo tällä saavutettaisiin merkittäviä etuja nykytilanteeseen verrattuna. Edellä kuvatun lisäksi suostumusta ei tarvitsisi selvittää lainkaan oikeushenkilöiltä tai julkisyhteisöiltä, vaan ainoastaan luonnollisilta henkilöiltä. Tämä rajanveto helpottaisi syyteneuvottelujen aloittamista erityisesti talousrikostyyppisissä rikosasioissa.

3 Rikoshyödyistä, liiketoimintakiellosta ja yhteisösakosta neuvottelemisen

Syyttäjälaitos pitää hyvänä, että näistä seuraamuksista neuvottelemisesta säädetään laissa, mikä lisää läpinäkyvyyttä ja yhdenvertaisuutta. Syyttäjälaitos hyväksyy tuomioistuinkontrollin liiketoimintakielloissa, mutta korostaa, että tuomioistuimen tulisi poiketa neuvottelutuloksesta vain poikkeustapauksissa järjestelmän uskottavuuden säilyttämiseksi.

Hallituksen esityksessä rikoshyödyistä neuvottelemisen sidotaan ainoastaan tilanteisiin, joissa rikosasiassa on asianomistaja. Syyttäjälaitos ei näe perusteita tällaiselle rajaukselle. Jos hyödyistä neuvottelemista rajoitetaan esitetyllä tavalla, tarkoittaa se sitä, että hyötyasia esimerkiksi törkeissä huumausainerikosasioissa

saatetaan sellaisenaan tuomioistuimen pääkäsittelyyn. Tämä kasvattaa aivan turhaan niin viranomaiskuluja kuin usein varsin merkittäviä puolustuksen kuluja sekä pitkittää käsittelyä tarpeettomasti. Rikosasioissa tyypillinen joidenkin tuhansien eurojen rikoshyödyn käsitteleminen vuosien ajan mahdollisesti kahdessa oikeusasteessa ei ole järkevässä suhteessa siihen, että syyteneuvottelussa voidaan neuvotella vuosienkin vankeusrangaistuksesta. Jo nyky sääntely mahdollistaa sen, että syyttäjä voi jättää vaatimatta ja tuomioistuin kohtuullistaa rikoshyötyä osin syyteneuvottelua muistuttavilla perusteilla. Varsin usein vastaajalta ei ole edes saatavissa mitään konkreettista varallisuutta, joten tällaisissa käytännössä vain laskennallisissa tilanteissa hyödyistä neuvottelemisen kieltäminen ei ole perusteltua.

Hallituksen esityksessä todetaan, että esityksen tarkoituksena on lisätä varsinaisen syyteneuvottelun käyttöä esitutkinnassa ja tästä syystä yhteisösakosta, liiketoimintakiellosta ja rikoshyödystä neuvottelua ei uloteta tunnustamismenettelyyn lainkaan. Syyttäjälaitos pitää tällaista ratkaisua perusteettomana ja käytännössä se tulee vaikuttamaan syyteneuvotteluja vähentävästi. Kun edellä mainituista neuvottelumahdollisuuksista jatkossa säädetään laissa, syyttäjän liikkumavara tunnustamismenettelyssä niiden osalta pienenee. Neuvottelu olisi mahdollinen esitutinnan aikaisessa syyteneuvottelussa, mutta se edellyttää esityksen mukaisesti asianomistajien suostumusten hankkimista, ja koko syyteneuvottelun voisi estää yksi joko passiivinen tai vain ”kostonhaluinen” asianomistaja. Syyteneuvottelua ei pystytä käynnistämään lainkaan ja jälleen täysin neuvoteltavissa oleva rikosasia ohjautuu täysimääräiseen rikosprosessiin, koska hallituksen esityksen mukaisesti lainsäätäjä *ei halua* tehdä muutoksia asianomistajan asemaan. Tilanne on hyvin ongelmallinen, ja tullee edellä kerrotuin tavoin johtamaan syyteneuvottelun vähenemiseen.

Rikoshyödystä, liiketoimintakiellosta sekä yhteisösakosta neuvottelemisen on oltava mahdollista myös tunnustamismenettelyssä. Syyttäjälaitoksen mielestä

tunnustamiseen perustuvan menettelyn tulee olla mahdollisimman yhdenmukainen niin esitutkinnan aikaisessa tunnustamismenettelyssä kuin esitutkinnan aikaisessa syyteneuvottelussa. Näitä kahta ei voi asettaa eriarvoiseen asemaan toisiinsa nähden. Tunnustamismenettely on asianomistajan suostumusedellytyksen puuttumisen vuoksi ehdottomasti käyttökelpoinen tapa neuvotella rikosasia. Sen kautta myös rikosprosessin säästöt voivat olla selkeästi suuremmat verrattuna syyteneuvotteluun.

Vaikka Syyttäjälaitos pitääkin tunnustamismenettelyn säilyttämistä hallituksen esityksen yhtenä positiivisimmista ratkaisuista, on siinäkin kehittämisen tarvetta.

Esitutkintalain 3 luvun 10 a §:n 2 momentin mukaan, jos esitutkintaa rajoitetaan 1 momentin nojalla tunnustuksen perusteella, syyttäjä voi samalla *tutkinnanjohtajan esityksestä* sitoutua vaatimaan rangaistusta rikoslain 6 luvun 8 a §:ssä tarkoitetun lievennetyn rangaistusasteikon mukaisesti epäillystä rikoksesta, josta esitutkinta toimitetaan. Syyttäjä voi tehdä vastaavan sitoumuksen myös silloin, kun tutkittavana on yksi epäilty rikos, jonka selvittämistä rikoksesta epäilty on edistänyt tunnustamalla sen kokonaan tai olennaisilta osiltaan.

Syyttäjälaitos esittää, että sitoutumisen alennetulta asteikolta mittaamiseen tulee olla yksin syyttäjän arvioitavissa, eikä sen pitäisi olla riippuvainen tutkinnanjohtajan esityksestä. Kyseessä on lainkäyttöviranomaiselle kuuluva tehtävä. Muilta osin rajoittamiseen ja syyttämättäjäättämiseen liittyvät menettelysäännöt voisivat olla esitetyllä tavalla. Syyttäjälaitos puolustaa tässäkin kohtaa sitä näkemystä, että myös esitutkinnan aikainen syyteneuvottelu sekä tunnustamismenettely tulee mahdollistaa kaikkien rikosnimikkeiden osalta. Mahdollisimman yhdenmukainen tunnustamis-/syyteneuvottelumenettely niin esitutkinnassa, kuin syyteharkinnassa olisi looginen ja käyttökelpoinen kokonaisuus sekä varmuudella lyhentäisi rikosprosessin kestoa ja toisi täysimittaiseen oikeudenkäyntiin liittyviin kustannuksiin verrattuna merkittäviä säästöjä.

4 Muuta huomioitavaa

Oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 5b luvun 5 §:n mukaan tuomioistuin joko hyväksyy tuomioesityksen tai jättää sen sillensä. Tuomioistuimen jättäessä tuomioesityksen sillensä, johtaa nykyinen syyteneuvottelua koskeva lainsäädäntö samalla pakkokeinojen raukeamiseen, ja esimerkiksi vangittuna ollut vastaaja on vapautettava. Uudelleen vangitsemisen kieltä estää vastaajan uudelleen vangitsemisen samalla perusteella. Tämän ”vapaaksikikkailun” estämiseksi edellä mainittuun lainkohtaan on lisättävä maininta siitä, että mikäli tuomioesitys on annettu asiassa, jossa on voimassa olevia pakkokeinoja, tulee tuomioistuimen jättäessään tuomioesityksen sillensä, määrätä asialle uusi syytteen nostamisen määräpäivä. Huumausainerikosten syyteneuvottelua kohtaan on hallituksen esityksessä nostettu esiin monenlaisia huolia, kuten tunnustuksen oikeellisuuden varmistuminen, mutta viranomaisnäkökulmasta aito huoli on myös se, miten rikolliset voivat käyttää järjestelmää ja sen heikkouksia hyväksi, mikäli edellä mainittua lainaukkoa ei poisteta.

5 Yhteenveto

Syyttäjälaitos toteaa, että hallituksen esitys ei nykyisellään tarjoa riittäviä keinoja syyteneuvottelujen määrän lisäämiseksi. Epäjohtonmukaiset ja ongelmallisin perusteluin tehdyt rikosnimikkeiden rajaamiset tekevät syyteneuvottelusta ja sen soveltamisesta epäilyllä tai vastaajan sekä asianomistajan yhdenvertaisuutta loukkaavan, lainsoveltajalle vaikeaselkoisen ja kansalaisille epämääräisen, lähinnä talousrikollisia palvelevan kokonaisuuden. Koska esitys hyväksyy vakavien rikosten, kuten törkeän huumausainerikoksen, ottamisen menettelyn piiriin, perusteita muille rajauksille on vaikea löytää. Rikosnimikekohtaiset rajaukset on Syyttäjälaitoksen mielestä siten poistettava.

Asianomistajan suostumusedellytyksen säilyttäminen näyttäytyy merkittävänä esteenä syyteneuvottelun lisäämiselle, mistä on olemassa vahvaa näyttöä. Nykytilan säilyttäminen tältä osin on ristiriidassa hallituksen esityksen tavoitteen kanssa lisätä menettelyn käyttöä.

Syyttäjälaitos tarvitsee syyteneuvottelua helpottamaan alati pahenevaa jutturuuhkaa. Esitutkintaviranomaisilla on esitutkinnassa tai sen toimittamista odottamassa yli 100.000 rikosasiaa. Syyttäjien työpöydillä odottaa ennätykselliset 30.000 ratkaisematonta asiaa ja käräjäoikeuksissa pääkäsittelyä vailla on jopa 35.000 rikosasiaa. Vähänkään vaativammissa rikosasioissa asianosaiset odottavat asiansa ratkaisua useita vuosia. Syyteneuvottelua ei tulisi säilyttää hallituksen esityksen ehdottamalla tavalla menettelyiltään näin ongelmallisena.

Mikäli asianomistajan suostumusedellytys edelleen jää lakiin, on vähintäänkin varmistettava se, etteivät passiiviseksi jättäytyvät asianomistajat pysty estämään syyteneuvottelua. Tämän lisäksi suostumusta ei tule edellyttää oikeushenkilöiltä tai julkisyhteisöiltä. Muutokset ovat tarpeen, jotta yksittäisen asianomistajan oikeus ei muodostu kohtuuttomaksi esteeksi syyteneuvottelujärjestelmän toimivuudelle.

Ari-Pekka Koivisto

valtakunnansyyttäjä

Jenni Korvenmaa

syyttäjäylitarkastaja

